

עולים כיתה פרק 34 - הוראה בזמן מלחמה - דניאל

דורין: "עולים כיתה" הפודקאסט של מורי העתיד, חושבים חינוך, עושים חינוך, מדברים חינוך.

קובי: השבת השחורה, של השבעה באוקטובר, טלטלה את חיי כל אזרחי מדינת ישראל, היא הכניסה את כולם הביתה, וסגרה אותנו שם. המורות והמורים התאוששו מהר, והחלו ללמד בזום. ההוראה בזום הפכה לשגרה, שעבור חלק מהמורים הייתה מוכרת עוד מתקופת הקורונה, אבל הפעם נכנס מרכיב חדש, חרדה, הפחד הלאומי, יש מי שיגיד אפילו הקיומי, השפיע על היכולת של המורים והמורות ללמד, ושל התלמידות והתלמידים ללמוד, איך התמודדו המורות והמורים עם השבעה באוקטובר? איך הצליחו ללמד בתקופה קשה כזו? מתי ואיך חזרו ללמד בבית הספר? ואילו תלמידים פגשו כשחזרו?

אני קובי דביר, ואתם מאזינות ומאזינים ל"עולים כיתה" הפודקאסט של התוכנית לתואר שני, אם טיץ' בסמינר הקיבוצים. בפודקאסט הזה אנחנו מדברים עם ועל מורות ומורים, ועל המעשה החינוכי. הפעם נדבר על הוראה בזמן מלחמה. אני שמח לארח היום את דניאל יפה מבורך, דניאל עשתה תואר ראשון במשפטים, והתמחתה בדיני משפחה, לאחר ההתמחות פנתה לכיוון חדש, והגיעה אלינו לאם טיץ' ללמוד הוראת אזרחות. היום היא כבר מורה ותיקה בתיכון גינזבורג ביבנה, מחנכת כיתת מב"ר, ומורה לאזרחות ולמגדר במגמת מדעי החברה. היי דניאל, תודה שבאת.

דניאל: הי, תודה שהזמנת.

קובי: טוב, האמת שאני לא יודע אפילו מאיפה להתחיל, יש לי כל כך הרבה דברים שאני רוצה לדבר איתך, אבל בגלל שאנחנו מדברים על הוראה בזמן מלחמה, אז ספרי לי על השבעה באוקטובר שלך, איפה היית? מה קרה? מה היה?

דניאל: טוב. אז אני אספר. היה יום מאוד מאוד קשה לכל מדינת ישראל, ככה 6:30 בבוקר, אני בדיוק פותחת את העיניים, מתלבטת מה אני שומעת, עכשיו אני קצת חרדתית מטבעי, אז כבר כאילו רגילים שאני אומרת זו אזעקה, מה אני שומעת, אבל הפעם זה היה אמיתי, והערתי ככה את כל בני הבית. בדיוק עברנו ככה עברנו דירה ממש סמוך לשביעי באוקטובר, ירדנו לממ"ד, ככה סגרנו את הדלת, ותוך כדי שאנחנו, כמו כל מדינת ישראל קבורים בתוך הממ"ד, אנחנו בעצם מגלים שהאחיינית של בעלי, קוראים לה הדר, בעצם נמצאת במסיבה. לא יודעים כל כך עדיין איפה, וככל שהדקות עוברות, אנחנו מתחילים להבין שמדובר באירוע, ככה באמת מדיני, שיש מסיבה מאוד מאוד גדולה ברעים, ולאט לאט אנחנו מגלים שהיא שם.

קובי: וזה כבר על הבוקר אתם.

דניאל: אנחנו מגלים את זה בסביבות 8:30 בבוקר, בהתחלה אנחנו לא מבינים את גודל האירוע, כי לא, אוקי מסיבה, היא תחזור כאילו בסדר, אנחנו רגילים, היא מאוד אהבה מסיבות טבע, יוצאת המון. הדר גם מאוד קרובה אלינו, היא הייתה בת בית אצלי, בייביסיטר לילדות, כאילו אין שבוע שאני מזמינה אותה לעזרה, בדיוק חזרה מהטיול הגדול, ואנחנו ככה מנסים להבין מה קורה, ומתחילים ככה לדבר עם שאר בני המשפחה, ולצערי הגדול, היא הייתה ממש בתוך האזור כאשר התחילו הטיילים, הם לא הצליחו לצאת עם המכוניות בגלל חוליות המחבלים, והיא וחברתה שירה בעצם פונות להסתתר במכולה, מכולת אשפה, שהיו שם 2 מכולות והן נכנסו לאחת מהן, וזהו, ותוך כדי אנחנו גם מקבלים עדכונים, ואנחנו מתחילים להבין את גודל האירוע, ומתחילים ככה תוך כדי, גם עם ילדים קטנים בבית, ששמים להם בבית טלוויזיה, והם ממסכים להם, והם כמובן לא יודעים כלום, אבל אנחנו נכנסים לכמה ימים מאוד מאוד קשים, של חיפושים אחרי הדר, איפה הדר, לא מוצאים אותה, הקשר מתחיל להתנתק, אבא שלה נוסע לאזור, כמובן נתקל במחסומים, והיא כבר ללא סוללה, הקשר האחרון שלנו איתה זה היה ב-11:20 בבוקר, ומאז נותק. זהו הסוף כבר ידוע מראש, הסוף המצער, הדר נרצחה באירועי השביעי באוקטובר, כאשר מחבל מצא את המכולה שבה הסתתרו הצעירים. היו 2 מכולות, מתוך 2 המכולות, אני חושבת שהיו 3 או 4 שורדים, ועשרות הרוגים, ונוסף לכל מאות ההרוגים במסיבת הנובה, וככה אני בעצם באירועי המלחמה.

קובי: כמה זמן לקח עד שידעתם מה בגורלה?

דניאל: לקח רק ביום שלישי בבוקר. האירוע היה בשבת, בשלישי בבוקר רק קיבלנו ככה תשובה סופית, אבל זה היה באמת רכבת הרים של שמועות, אני לא יודעת אם אתה זוכר, אבל היה כל הזמן פתאום מצאו אנשים, אז כל פעם שיהיו....

קובי: שיצאו מכל מיני מקומות.

דניאל: כן פתאום הגיעו המון עובדים זרים, ופתאום היה כל הזמן התפתחויות, זה היה רכבת הרים, ושלא נדבר בכלל על כל הסרטונים שרצו ברשת, שאני באופן אישי לא יכולתי לראות, ולשאת, ובאמת הפעלנו את כל מי שרק אפשר לחפש איפה הילדה, לא ידענו איפה היא בהתחלה, ואז באמת רק ביום שלישי בבוקר ככה, הגיעו, הגיע טלפון להורים שלה מהמשטרה לזיהוי, לצערי הרב, וזהו זה, היה 3 ימים של חוסר ודאות, כאב עצום, וההתמודדות בתכלס מתחילה רק עכשיו, למשפחה שלה הגרעינית, וגם לכל המסביב, כולנו.

קובי: עכשיו אנחנו פודקאסט שעוסק בחינוך, אז זה מדהים שאחד הדברים שעושים עכשיו ממש להנצחה של הדר, אולי נגיד זה הדר פרינץ, נכון?

דניאל: ברינץ. כן.

קובי: ברינץ. ואחד הדברים באמת המשמעותיים שעושים, זה הכינו שיעור חינוך לזכרה, כדי לזכור, וחיברו איזה לאיזה מעגל הרבה יותר רחב, אז תספרי אולי רגע על השיעור הזה, מי הכין, ומה על מה מדובר.

דניאל: אני אספר. אז באמת מיד כשזה קרה, וזה באמת כאב לאומי של כולנו, אז ככה חיפשנו המון דרכים, עדיין אנחנו מחפשות ומחפשים, גם המשפחה, והחברות, והחברים, איך להנציח, ואיך לדבר, ואיך לזכור, וקיבלתי בעצם הזדמנות מפיקוח רחובות, לבוא ולדבר, והם הזמינו אותי, ואת אמא של הדר, את דנה, שככה הזמינו אותנו לבוא ולספר מי הייתה הדר, בכלל, ודרך הסיפור של הדר, הם לקחו סיפור של דור שלם, של חיפוש זהות, ושל תחביבים, ואהבה למוזיקה, ולחיים, ובעצם דרך הנצחה מאוד מאוד מיוחדת שבחרנו. אחת מן הדרכים, היא מערך שיעור על הדר. המערך הוא מאוד מאוד מיוחד, הוא קודם כל פונה לכולם. לכל מי שמאזין לנו, אנחנו נשים קישור שיהיה אפשר להיכנס אליו. והוא בעצם מדבר על השוני הבן דורי, על דור הזי, שככה מכנים אותם, ושזה בעצם התלמידים שלנו, הם חלק מדור הזי, וגם הדר והיה לנו המון שיחות על זה, אני והיא, היא הייתה מאוד אחרת, היא הייתה מאוד שונה, פחות אהבה מסגרות, פחות אהבה לימודים, באיזשהו שלב היא גם עברה לבית ספר אקסטרני, ואני לימדתי אותה לבגרות באזרחות, והיא ככה, היא לא אהבה את המסגרת הרגילה, מה שנקרא, אבל יש בה משהו, שהוא נוגע להמון המון אנשים מסביב, של איך אני מוצא את הזהות שלי, בתוך המוכר, הידוע, מה אני צריך להיות, אבל גם איך אני יכול עדיין להיות אני, ו....

קובי: שזה ייצוג שמאוד מאפיין את הדור הזה, של החיפוש אחר הזהות, ואחר המשמעות, ומה אני עושה, ואנחנו יודעים שזה כבר דור, שבניגוד לדורות הקודמים, לא מחזיק עבודות 20, 30, שנה, מזדקן, יוצא לפנסיה, באותה עבודה שבה הוא התחיל, בשנות ה-20.

דניאל: ממש.

ואפילו הכניסו לשם איזה מילון מונחים, של השפה, של הדור הזה.

דניאל: כמה מונחים הכרת? תגיד את האמת.

קובי: מעט.

דניאל: גם אני. כן אז נכון, אז זה בעצם המערך הוא מדהים, כי הוא בעצם מדבר בשפה של הנערות והנערים שלנו, הוא מדבר על טיק טוק, על אינסטגרם, על מילים כמו בומר, ידעת מה זה בומר? אני למדתי את זה בכיתה.

קובי: זאת אחת המעודדות, שלדעתי יפות.

דניאל: כן, שהתלמיד אמר לי המורה אל תהיי בומרית, אז אמרתי לו מה זה בומר נשמה, הוא הסביר לי, אז כן אז יש....

קובי: אל תתבלבלי, הנשמה זה של פעם, זאת אומרת זה כבר לא....

דניאל: כן, זה כבר לא היום, זה מילים אחרות, נכון.

קובי: פחות.

דניאל: פחות, כן. וכל הגולדן האוור. וכל הצילומים וזה, דברים שהיא הייתה כל כך בעניין, ואני גם מאוד מאוד אוהבת, רשתות חברתיות, אני מאוד פעילה באינסטגרם, ובעצם הראשונה שהייתה מפרגנת לי שם זאת הדר, והיא הייתה כאילו, כל הזמן עפה, על איזה כיף שיש להם מורה שקצת מבינה, ואם את היית המורה שלי אז אולי הדברים היו אחרת, כי בסוף מה בני נוער רוצים? מה הם רוצים? מה הם מחפשים? הם מחפשים את המישהו הזה שיסתכל להם בעיניים, ויגיד להם, וואי אני מה זה רואה אותך, אני מה זה, נכון, קשה לך, גם לי לא היה קל, אל תסתכלי עלי ככה, זה מה שמחפשים כולנו אגב, לא? בני נוער מחפשים את המבט הזה, את האנושיות הזאת, וזה משהו מדהים שאפשר לקחת מהמערך, שזה חיבור לעולם שלהם, יש שם איזשהו שלב, שבעצם לוקחים מסע בעמוד שלהם, לראות ככה מה העמוד של החיפוש שלהם מראה, ואנחנו פותחים אותו יחד ומציגים, בכיתה....

קובי: למי המערך הזה מיועד בעצם?

דניאל: אז המערך הוא פונה לכל. החל מכיתה ט' ועד כיתה י"ב, לכל הגילאים, וכל סוגי הכיתות, ויש שם גם מדריך מאוד מפורט למורה ולמורה, זאת אומרת, שגם אם אתה לא עכשיו איזה אושיית רשת, אז אתה עדיין בכיף יכול להתמצא,

קובי: אז אני אגיד לך אני מה שאני הרגשתי כשקראתי את המערך הזה, זה שזה צריך להיות מערך למורים, זאת אומרת איך....

דניאל יש שם, יש שם מדריך למורה.

קובי: כן אבל שצריך ללמד את המורים, איך לראות אותם, איך להתחבר אליהם, וזה משהו שבעצם מורה תמיד צריך להיות מעודכן במנוחים של הדור, שהוא מדבר, כדי לא להיות פאסה, היום כבר לא אומרים פאסה, אבל כן....

דניאל: מנותק נכון בעצם זה החיבור העדכון

קובי: אז איך את עושה את זה? זאת אומרת כשאת צריכה להיות מעודכנת

דניאל: קודם כל, אני נורא אוהבת את זה, אני באמת אוהבת בני נוער, תמיד אוהבת. ההגעה לכאן, ולתוכנית, זה כאילו פתח לי איזשהו צוהר, של וואו זה בול מה שרציתי, זה בול מה שאני צריכה, דרך האם טיץ' למדתי עוד פעם, בחזרה לבית הספר למדתי לגלות כמה אני אוהבת ילדים, כמה אני אוהבת בני נוער, אז זה באמת משהו שהוא בי, הוא בתוכי, זאת אומרת, אני חושבת שנורא קשה לשרוד במקצוע שלנו, אם אתה לא עם איזושהי אהבה אמיתית לחינוך, ולהשפעה, ולבני נוער, או לתלמידים בשאר הגילאים, אז זה משהו שהוא ככה אני אוהבת להיות, אני אוהבת לשמוע אותם, אני אוהבת לדעת, אני שואלת אותם המון על זה.

קובי: ואת מאמצת את המילים, את הבומר, את ה....

דניאל: ברור. אני יכולה לתת לך מלא דוגמאות, אם אתה מכיר, היה איזשהו סרטון לא מזמן, ויראלי של אלעד, "ערב טוב מה נשמע?" שמעת עליו בטוח, אז זה כאילו משהו שאני אומרת אותו בשיעורים, תוך שנייה כולם מתעוררים, צוחקים, כל דבר שהוא בעצם ככה ויראלי, והוא כמובן ראוי, אז אני מנסה ככה להכניס אותו, ולהראות להם, שתקשיבו זה לא כזה נורא להיות בכיתה, והנה גם פה כאילו יש דברים שאתם אוהבים, וגם אזרחות שזה מקצוע סופר אקטואלי, אפשר לשלב אותו עם הכול, עם הכול, עכשיו לימדתי אותם למשל, את י"אלפים, על קניין רוחני, אז דיברנו על האירוויזיון, ועל השיר של נטע, שהיה איתו עניין של זכויות יוצרים, זה פשוט כל הזמן לחשוב מה מעניין אותם, מה הם רוצים, זה גיל שהוא כל כך כאילו גיל התבגרות, זה גיל שהוא כל כך הוא הרבה הוא הרבה מהכול, אז איזשהו מקום של ככה מישהו שרואה אותם.

קובי: יש לך גם סרטון אינסטגרם, ככה מאוד מפורסם, שאפילו משרד החינוך שיתף בדף שלו, שזה זה סרטון טרנדי כזה, נכון?

דניאל: כן, זה גם זה בדיוק זה, יש איתי חברה בצוות שקוראים לה בר, שהיא גם מאוד ככה חיה את הרשת, אפילו יותר ממני, וככה מדי פעם אנחנו משתעשעות עם הרעיונות האלה, וזה תופס, אנחנו נכנסות לבית ספר, היי הנה אלה מהטיק טוק, וזה מושך אותם, וזה גורם להם לרצות להיות, ולהקשיב, ולהבין, שלא לצבוע את כל המבוגרים בצבע אחד, וכמו שאנחנו לא צובעים אותם, ככה גם הם כאילו, תסתכלו, יש פה אנשים שבסוף נגישים לכם.

קובי: אני רגע סוטה ממה שהתכוונתי ללכת אליו, אני נשאר שם רגע, כי בעצם השאלה אם זה לא קצת מעצים את הפער, את מורה צעירה בסדר? אני מפרגן לך.

דניאל: תודה.

קובי: זה לא מעצים את הפער ממך, מורות שהן 10, 20, שנה מעליך, והן עדיין מורות, והן לא יעשו טיק טוק עכשיו, או שאולי כן, לא יודע.

דניאל: אז קודם כל, מי אמר שאני מורה טובה, אם אני עושה טיק טוק? ואגב טיק טוק, אני כאילו קשה לי עדיין מאוד עם האפליקציה הזאת, היא מהירה לי נורא, אבל מעניינת.

קובי: לא אמרתי טובה, אמרתי מעניינת, ואז זה מחבר את התלמידים, אז השאלה האם זה לא, אם לא יותר קשה, את לא מאירה איזה אור, על איזה מורות אחרות, שלא עושות טיק טוק, כי את וואו מורה מגניבה, ואז מה עם האחרים?

דניאל: אני חושבת שלכל אחד יש את הייחודיות שלו, יש מלא מורות אחרות שיש להן את הייחודיות שלהן, עם מאגרי מידע, ויש לנו מורה למשל בצוות מדהימה, שעושה איתם משחקים, זאת אומרת, בכל אחד שבמקצוע, וכל אחת ואחד יש לו את החיבור המיוחד שלו לילדים, אז אצלי למשל, זה באמת להיכנס לתוך העולם תוכן שלהם, אבל לכל אחת יש לה את המשהו המיוחד שלה, אני לא חושבת שזה צובע אחרים בצבע אחר.

קובי: אז בואי נחזור אחורה, בתוך כל הבלתי אפשרי הזה, של הימים שאחרי השבעה באוקטובר, את צריכה להתחיל לחזור לעבוד? ללמד?

דניאל: כן.

קובי: מתי זה קורה?

דניאל: וואו זה היה ממש קשה, כאילו אני מניחה שמה שאני אומרת עכשיו, קרה לכל כך הרבה אנשים, כי זה באמת קולקטיבי, כל מה שקרה לנו, ואני ממש זוכרת את עצמי בהתחלה ישנה רק בממ"ד, ולא יוצאת, לא יוצאת מעבר לדלת הבית, ובאמת לאט עכשיו, הקשר עם התלמידים איתי הוא היה כל הזמן, זאת אומרת, החל מהשביעי לאוקטובר, כשהתחילו אזעקות בעיר שהם לומדים, אז כאילו כמו תמיד, אני מסמסת להם מה קורה, הכול טוב? ונפתח שייח, וכאילו זה משהו שהוא טבעי, כאילו זה לא מלאכותי, גם כל הסיפור שקרה לי עם הדר, באיזשהו שלב, אני אמרתי להם, אני סיפרתי להם, ושיתפתי אותם בזה, כי הרגשתי שיש פה משהו שהוא נכון, יש פה משהו, שמראה להם דוגמה של טרגדיה, נורא קשה שקוראת במשפחה שלי כרגע, ולראות להם שגם כשאני בקושי, אני מנסה להתמודד, ופשוט להיות אמיתית, כי....

קובי: אבל את פנויה אליהם?

דניאל: אז באמת היה לי המון מחשבות, וככה להיות, על איך אני באה, איך אני עושה את זה, איך אני למען האחר עכשיו, והיו באמת ימים קשים של הלוויה ושבעה, שבהם לא הלכתי לעבודה, והצוות המדהים שלי חיפה עלי, ואני חושבת שאחד הדברים, שעד היום מאוד מאוד עוזרים לי באופן אישי, הוא הגעה לעבודה, המקום הזה שאני מרגישה בו משמעותית עבור האחר, אני חושבת שזה לקח זמן, זה לא היה באופן טבעי, זה לקח זמן להרגיש בטוחה, זה לקח זמן של רגע, מה אני עושה עכשיו באזעקה? כאילו איך אני לא בורחת, ומשאירה אותם בכיתה? כאילו אתה יודע, יש משהו נורא אינסטינקטיבי בלברוח, ובאמת אני מאוד מאוד חששתי מזה, מהאזעקה הראשונה שתהיה עם

התלמידים. גם אני מחנכת כיתת מב"ר, כיתת מב"ר ואגף שחר הם הראשונים לחזור, זאת אומרת, הם חזרו עוד הרבה לפני ש....

קובי: אני רגע עוצר אותך, כי תכף נחזור לחזרה לבית ספר, אבל לימדתם הרבה זמן בזום.

דניאל: וואי, אני כבר לא זוכרת כמה זמן לימדנו זמן בזום.

קובי: ואיך זה עבד?

דניאל: זה היה קשה, זה היה קשה, זה אתה ראית את התלמידים קמלים, ויורדים, וחוזרים.

קובי: הם באו? הם נכנסו לזום?

דניאל: הם נכנסו כי אימתי עליהם, אבל כן ראית הרבה פעמים, אתה יודע, נורא קשה להילחם מהדחף שלהם להישאר בפיג'מה, במיטה, ולנמנם תוך כדי שאת מדברת, היה לי מאוד קשה להסביר להם, למה זה לא בסדר, ולמה אני לא סדרה בנטפליקס. יש הרגלים נורא קשים מהקורונה, שכולנו מכירים פה, בואו, גם אנחנו, שאנחנו עולים להשתלמות, או משהו, או איזשהו תוכן בזום, זה לא כמו המפגש הפרונטלי, על להסתכל על הלבן שבעיניים, ודיברנו על זה גם קודם, כי אין תחליף לזה בעולם, וזה היה לא פשוט, כאילו ראיתי הרבה תלמידים, אבל אני חושבת שהייתי מאוד סלחנית, וגם המערכת הייתה מאוד סלחנית לזה, כי זה תופס כל אחד במקום האישי שלו גם.

קובי: איך את משווה? דיברת על הקורונה, איך את משווה את זה לעומת הקורונה, היית בקורונה? לימדת כבר בקורונה? איך זה הפעם לעומת הקורונה?

דניאל: הייתי, כן. לימדתי, זה היה שונה, כי יש פה אלמנט רגשי אחר לגמרי, אנחנו צריכים לזכור שאפרופו טכנולוגיה, הילדים האלה ראו דברים הרבה יותר מחרידים, ממה שאנחנו ראינו, לצערי הרב, הם בכל מקום, הם בטלגרם, הם בטיק טוק, הם....

קובי: את כל סרטוני הזוועה.

דניאל: כל הסרטוני זוועה. תהיו בטוחים שהם ראו, גם אם יש הורים שמאזינים לנו, ועד היום לא הבינו את זה, הם ראו, הם ראו כי זה שם, כי זה בחיים בחיי היומיום שלהם, ובמקום להתעלם מזה בעצם, אני חושבת שאנחנו צריכים לדבר את זה, אני המון מדברת איתם על הדברים האלה, כי בסוף זה דברים, גם אם אתה מעביר, וגם אם אתה רואה 5 שניות, זה נכנס, זה משחית, אני באופן אישי פחות ראיתי, כי אני לא מסוגלת להתמודד עם זה, אבל הם לגמרי היו שם, והם ראו, והם סיפרו לי גם.

קובי: כי מה אגב מה את חושבת? את ואני, גם אני לא ראיתי בהחלטה מודעת, ולהם אין את המסננת הזאת, זאת אומרת הם לא יכולים להגיד לעצמם, רגע אני לא אסתכל.

דניאל: אין להם, כן, כי השיקול דעת שלהם כרגע, עדיין לא בשל להבין, שזה משהו שיכול לסכן אותם, בהמשך גם מבחינה נירולוגית, המוח עדיין לא מפותח מספיק, כדי להבין שרגע, רגע אני עוצר עכשיו, יש פה משהו שלא כדאי לי, וזה הכניס הרבה תלמידים ותלמידות למצב רגשי לא פשוט, אז הדבר הראשון בעיני בתקופה הזאת, הייתה היה הכלה, את ההכלה, זאת אומרת להכיל, שכמו שאני עוברת עכשיו משהו נורא קשה, גם הם, ולדבר על זה, ולהיות על זה, והייתי מקדישה זומים שלמים להכלה רגשית, בואו נדבר שנייה, איך אתם, מה קורה, מה ראיתם מעניין בטלוויזיה, מה אכלתם טעים אתמול, אגב אוכל, זה משהו שתמיד עובד אצלי, זה כלי מספר אחת להתקרב למישהו, או למישהי שהם נורא סגורים, מה אכלת היום, מה אכלת אתמול, ראית שהוציאו טעם חדש, ראית את הסרטון הזה בטיק טוק, של ההוא שאוכל משהו נורא חריף, מה אתה חושב על זה, באמת זה נשמע שטותי, זה כל כך מחבר, ואה כן, אתמול אכלתי משהו טעים, אכלתי איזה גלידה, ואמא שלי הכינה איזה קוסקוס וואו, והשיח מתגלגל למאכלים אהובים.

קובי: פעם היינו מביאים מאכלים, ואוכלים ביחד, זה היה מחבר.

דניאל: לגמרי.

קובי: היום אנחנו מדברים על זה, כי אנחנו בזום.

דניאל: כן.

קובי: ואז היה, את אומרת, יש איזה תחושה שמאוד מהר שמנו את זה בצד, ואמרנו יאללה שגרה, ולא מדברים יותר על כלום.

דניאל: אז אני, אצלי בבית ספר זה לא ככה, כאילו אנחנו כל הזמן מדברים על זה, אני לא זוכרת אם ראית, שהיית אצלו אבל כל בית ספר, מלא בתמונות של חטופים, אנחנו מזכירים את זה כל הזמן, לצערי הגדול, יש לנו בוגר שנפל במהלך קרב, ויש לנו בוגרת שהייתה בנובה, זאת אומרת, שאנחנו כל הזמן חיים את זה, אני גם מלמדת בעיר מאוד קטנה, מאוד משפחתית, אז כולם מכירים את כולם, וזה נוגע בכולם, וחלקם גם היו בלוויות, זאת אומרת, שאני לא מרגישה ששמנו את זה מאחור, אבל הרצון הזה לחזור לשגרה, זה כן זה משהו שהוא מאוד אמביוולנטי, כי מצד אחד שגרה היא ההרגל המוכר והידוע, המקום הבטוח שלנו, ומצד שני יש, בזה משהו נורא מטשטש, כי שום דבר פה הוא לא כרגיל, ויש פה המון אחים שלי, ואחיות שלי, שהם לא בבית, אז זה מצב בעייתי מאוד, התלמידים כל הזמן נורא רצו לחזור, זה היה מאוד חזק אצלם.

קובי: באמת?

דניאל: כן. כל הזמן מתי יהיה בית ספר? אנחנו רוצים.

קובי: אז זה אולי יותר נוח בזום? זה הם בפיג'מה....

דניאל: לא. הם רצו לחזור לבית ספר. ממש כולם. כאילו עיוניות, מב"ר, אומ"ץ, הם רצו לבוא, הם לא רצו יותר זום, הם רצו לבוא, הם רצו להיות ביחד, הם רצו את הקשר, והיום אני משתמשת בזה לרעתם, כן כי הם שנייה לפני בגרות בעברית, אז אני כל הזמן אומרת, זוכרים שהתגעגעתם, יש לי את זה שמור את ההודעות האלה, אז.

קובי: הקלטות של הזום. אז רגע, אז אמרת שאת מחנכת מב"ר, והייתם הראשונים, מבין הראשונים לחזור, איזה תלמידים מצאת, כשהם חזרו אליך פיזית לכיתה?

דניאל: מצאתי תלמידים ותלמידות מאוד קשובים, פתאום הם רואים גם את המבוגרים, אני גם מדברת איתם על זה המון. היה לפני כמה שבועות את אסון הקריסת מבנה, שככה נסעתי בבוקר לעבודה, לא ידעתי כלום, כאילו אתה יודע, ילדים, עניינים, לחץ בוקר. מגיעה לאוטו, 8 בבוקר, חדשות, ופתאום זעזוע של 21 לוחמים, והדבר הראשון שאני אומרת ככה, נגמר לי האוויר ואני אומרת, איך אני נכנסת לכיתה עכשיו, מה אני אומרת? כאילו על מה אני מדברת בכלל, מה מעניין, מה חשוב, הייתי מאוד מאוד מאוד עצובה, ומאוד התלבטתי, כי יש לי שיעור אזרחות, ואז שיעור חינוך, ומה אני אומרת בכלל, כאילו שאני בעצמי כרגע מעכלת איזושהי בשורה איומה, 21 לוחמים, ואני עד הרגע האחרון כאילו לא הייתי מגובשת. אתה בטח זוכר את זה, שאתה מגיע לשיעור, ואתה יש את השיעורים האלה, שאתה לא לגמרי ערוך, אז זה היה כזה, ותמיד שיש לי את הרגעים האלה, אני תמיד חוזרת לאמת, לאותנטי, בסוף תהיה אמיתי, תהיה אתה. גם בהורות שלי אגב, אני מאוד מאמינה בדוגמה אישית, שום דבר הוא לא מושלם, שום דבר הוא לא הכי טוב, ובאתי היום, ובאתי אליהם, ודיברתי איתם, אמרתי להם תקשיבו, חייבת להיות אמיתית, בדרך לפה תפסה אותי הבשורה, שאתם בטח כבר מעודכנים בה, ואני לא יודעת איך ללמד עכשיו, ככה אמרתי להם, אני לא יודעת מה להגיד, אני יודעת שאני חזקה, אבל כרגע אני בנקודת שבירה, ממש ככה, ממש דיברתי את זה, אמרתי להם, ובעיני דוגמה אישית, זה גם לדעת מתי לבכות, ומתי להיות עצוב, ובעיני, בתפיסה האישית שלי, אוי ואבוי אם לא נהיה עצובים, אוי ואבוי אם הייתי נכנסת לכיתה, ומתנהלת כרגיל, כי שום דבר פה לא רגיל, ואם אנחנו נהפוך את זה לנורמה, זה בעיני יהיה ממש לא תקין, אז פשוט....

קובי: ואיך הם הגיבו?

דניאל: וואי, הם הגיבו. אני שמתי להם שיר, וירדו לי כמה דמעות, והיו בנות שהורידו איתי כמה דמעות, הבנים לא הסכימו לעצמם כל כך, הם היו ממש מכילים, הם היו ממש באמפתיה, זה אפילו לא היה להם כל כך מוזר, אתה יודע, וזה היה מה זה מנחם לדעת, שכאילו הם מקבלים אותי כמו שאני, והם מקבלים את המבוגרים היום כמו שהם, כי הם רואים, שהם רואים שגם לנו קשה, וגם אנחנו נמצאים במצב לא פשוט, והם מאוד מאוד מכילים את זה, וזה מדהים לראות את זה, באמת.

קובי: ואיפה אתם היום? זאת אומרת שגרה רגיל? הכל בגרויות? מה?

דניאל: לא. שוב אז אני חוזרת, שום דבר הוא לא רגיל, אנחנו עושים את המיטב, כדי לנסות להתיישר, בסוף אנחנו גם כפופים למשרד החינוך, שנתן לנו תאריכים חדשים, אז יש לנו את הבגרות בעברית, שהיא בקרוב, ובאזרחות יש לנו בגרות פנימית, אז כן, אנחנו כביכול בשגרה, אבל כל הזמן מזכירים לנו ולהם, ששום דבר פה הוא לא שגרתי, ואסור לנו לשכוח את זה, וגם הבגרות באזרחות, היא תהיה מלאה בנושאים אקטואליים, לגבי החטופים והפגנות ו... .

קובי: אבל מישהו פותח איתם את עניין המלחמה, זאת אומרת, אם לא היה האירוע הזה, של הריסת המבנה בעזה, אז מה ההתייחסות ביומיום למלחמה?

דניאל: אז קודם, כל הזמן, אנחנו כל הזמן בדיבור על זה, כמעט בכל שיעור אני מזכירה את נושא החטופים, את נושא המצב המסובך הזה, גם אל תשכח, שיש המון תלמידים ותלמידות, שהאחים או קרובי משפחה לוחמים בעזה, זאת אומרת, זה ישראל, זה הכי קרוב, הכי אינטימי, אז זה כל הזמן בדיבור, כל הזמן בתזכורת. אני באופן אישי מנסה לקחת את זה למקום חיובי, למשל ראיתי ברשת, איזשהו רעיון, שנורא תפס אותי, של 100 מעשים טובים, לזכר 100 ימים שהחטופים היו בשבי, היום אנחנו כבר יותר אז... .

קובי: הרבה אחרי.

דניאל: כן. אז לקחתי בעצם את ה-100 הימים האלה, של מעשים טובים, לקחתי את זה מאיזשהו עמוד, שנקרא "אמא מאמנת", ובעצם תליתי לנו לוח ענקי, בכניסה לכיתה, של 100, ובכל יום אנחנו פותחים את השיעור, פותחים את היום, בלומר איזשהו מעשה טוב שעשיתי היום, מה אני יכול לתרום לחברה שלי, שהיא במצוקה כרגע, ולהפוך אותה למקום נעים יותר.

קובי: והם מוצאים? יש להם פנאי לעשות דברים טובים?

דניאל: זה יכול להיות הכי קטן, זה יכול להיות הכי קטן, של עזרתי לשומר לסחוב משהו, עזרתי לאם הבית להוריד את הפחים, הכי קטן של היומיום, ראיתי איזושהי מבוגרת, העליתי לה את הסלים הביתה, והם עושים את זה. מטורף. הם גם אומרים לי: "המורה אתמול באוטובוס, אז נתתי למישהי מבוגרת לשבת", כאילו הם פתאום... .

קובי: אתם עושים בשביל להביא לכיתה, לספר ש... .

דניאל: מה אכפת לי שזה יהיה ככה? עד שזה יהפוך להרגל, אני מאמינה בכך.

קובי: כן. זה כמו עם הילדים הקטנים, שיש להם, שהם עושים דברים טובים, בשביל לקבל פתק נחת בגן.

דניאל: לגמרי, ממש.

קובי: אז, זה אז כזה, כשיהיה לי מה לספר מחר למורה במעשים הטובים.

דניאל: ממש בדיוק.

קובי: תראי, אני לא יכול שלא לדבר איתך על עוד נושא אחד, שהוא ככה מחבר אותי, היום את בוגרת של התוכנית שלנו, סיימת לפני 5, 6 שנים, ניסינו לספור, לא הצלחנו, והיום את כבר מורה מאמנת, שזה נהדר.

דניאל: וואו זה מרגש, כן.

קובי: נכון, אז אני אספר שזה אומר בעצם, שיש סטודנטים של התוכנית, שהם עכשיו מתחילים את תהליך הכניסה להוראה, והם באים אליך לבית הספר ביבנה, צופים בך מלמדת, והם מלמדים, ואת נותנת להם משוב, וזה קודם כל בשבילי זה סגירת מעגל מדהימה, ותספרי לי על החוויה של להיות מורה מאמנת, שמכשירה מורים חדשים.

דניאל: אז איזה כיף ששאלת אותי על זה, אני מה זה שמחה, כי באמת גם אני ממש מתרגשת מזה, זה איזשהו, איזושהי נקודת ככה ציון בקריירה שלי, והוראה זה לגמרי קריירה, כאילו אני מאוד

מסתכלת על זה ככה, גם אתה לימדת אותנו, את זה שבעצם להיות מורה היום, ועוד במיוחד בוגר בוגרת של המסלול הסבה, זה משהו מאוד מאוד בעיני, מאוד אטרקטיבי, מאוד שווה, ושאיני מקבלת פתאום היום סטודנטים, שמגיעים מהתוכנית, אז אני ככה גם דואגת לומר להם את זה, קודם כל, אני הסכמתי לכך, כי זה עוד משהו שיכול לגרום לי להיות יותר טובה, זאת אומרת, אני אבוא הרבה יותר מוכנה, אני אעסוק בהוראה מאחורי הקלעים, שזה משהו שתמיד כיף לי לעשות, ולשפר, כי יש לי עוד מלא מה ללמוד, וזה נורא כיף, זה כיף, זה כיף שיש ככה איתי מתלווים, ואני גם באמת מאוד אוהבת את העבודה שלי, אז אני ככה מדביקה אותם בזה, נראה לי אני מדברת איתם המון על חינוך, גם תוך כדי, ועל איך גם מורה לאזרחות מקצועי, יכול להיות סמי מחנך או מחנכת, כי זה בסוף תפיסה שלך, אם להיות רק מורה מקצועי שמעביר חומר והולך, או להיות סוג של השפעה, וככה אנחנו מדברים, אנחנו מדברים על זה המון וזה ממש כיף,

קובי: ואת מרגישה שאת מצליחה להשפיע?

דניאל: על הסטודנטים או על התלמידים? אני חושבת שאני עושה את המיטב, ואני כל הזמן לומדת, ואני רוצה ללמוד עוד, ותמיד אני מנסה להיות כמה שיותר טובה, למען התלמידים, אני חושבת שכן.

קובי: אבל את יודעת, שאני חושב שאחד הדברים הקשים בחינוך, זה שאתה תמיד זורע זרעים, ולא תמיד אתה מצליח לקטוף, אז את רואה, אני אגיד לך בקלישאה, היא פרי בעמלך, לא יודע, את מצליחה לקטוף את הפירות? לראות? כי בסוף אנחנו משחררים את הילדים, והם הולכים בסוף י"ב.

דניאל: נכון שזה קשה, לא גילו לי שזה כזה קשה, אבל אתה יודע מה עוד למדתי? למדתי שתלמיד הוא תמיד תלמיד שלך, זאת אומרת שגם אחרי הרבה זמן, שהם הולכים הם עדיין התלמידים שלך, זאת אומרת אתה לא נפרד מהם באמת, כי פתאום יש איזה ביקור מפתיע, והכיתה שלי יודעת, כאילו אחת לחודש, אז החייל דופק בדלת, כאילו הם יוצאים מרגילה, באים לבקר, אז לגמרי אני רואה עכשיו בעזה, זה נטבח נוסף לחרדה שלי, כי יש לי שם לא מעט לוחמים, ובעצם זה קצת כמו הורות, לא? שאתה זורע זרעים, ונוטע, ומקווה שבסוף הפירות האלה, יביאו לעולם טוב יותר, אז זה ככה חינוך, זה הורות, זה דומה.

קובי: נכון. בניגוד להורות, פה אתה זורע זרעים, ואתה לא אתה לא תמיד רואה את הדברים שיוצאים, כי הילדים נשארים לטובתם, קרוב אליך, והתלמידים מתרחקים, אלא אם כן קצת רשתות חברתיות, אתה רואה, וזה היתרון.

דניאל: נכון. זה ממש נכון, זהו אז עכשיו הרשתות החברתיות, כן עוד פעם חזרנו לרשתות, אז באמת אני רואה, וככה יותר מתעדכנת, וזה גם מזמין אותי לשיח יותר של, "וואי סיימת קורס קצינים, סיימת קורס קצינים? איזה כיף, והרבה פעמים גם מבקשים ממני, כאילו עזרה בלהעביר פעולות, למי שבחר ללכת בהדרכה.

קובי: בצבא.

דניאל: כן, שזה וואי, איזה כיף, כאילו, וזה עוד משהו ככה לחבר, אז זה לא באמת, בעיני זה לא באמת נגמר, אני גם אני באופן אישי, חזרתי לבית ספר שהייתי בו, זאת אומרת, היום אני מלמדת במקום שהייתי בו, אז הפירות מתישהו, מגיעים לדעתי זה קטע.

קובי: אני יכול לספר לך שאצלי, התלמידים הם כבר בגיל של, וואי נולדה לך עוד ילדה, אז כזה.

דניאל, לקראת סיום הגענו לפינת השאלון המהיר.

דניאל: מה כבר נגמר? כיף לי פה.

קובי: אני שואל, אז אנחנו נשאר עוד קצת, אני שואל, נזמין אותך עוד פעם לדבר על מגדר, וזה בהזדמנות אחרת.

דניאל: כן אוקי.

אני שואל, ואת זורקת את המילה הראשונה שעולה לך לראש.

דניאל: אוקי.

קובי: מוכנה?

דניאל: כן

קובי: י"א 7

דניאל: אהבה בלב

קובי: טיול שנתי

דניאל: יו איך בא לי, כבר כמה ביטלו לנו.

קובי: יהיה

דניאל: לאן נטייל? צפון, דרום, יש כרגע על הפרק.

קובי: הרי ירושלים

דניאל: זהו, יש כרגע על הפרק מצפה רמון, בוא נחזיק אצבעות.

קובי: תדעי לך שזה המסלולים הכי יפים בארץ. מכתש רמון.

דניאל: נכון.

קובי: משכורות

דניאל: באסה, לא מספיק, לא מתגמל, הנקודה כואבת.

קובי: חלוקת תעודות

דניאל: כיף גדול. הכי אוהבת ממני אליך אלייך

קובי: שיעור חינוך

דניאל: הכי כיף

קובי: מה עוזר לך להתגבר בסוף יום קשה

דניאל: המשפחה שלי והתלמידים והתלמידות

קובי: מורה טובה היא

דניאל: מורה קשובה

קובי: תלמידה טובה היא

דניאל: שרוצה להשתפר וללמוד

קובי: אם טיץ'

דניאל: כיף מעניין

קובי: סמינר הקיבוצים

דניאל: וואו פרפרים בבטן, היום שבאתי לפה, כיף באמת כיף של מקום

קובי: דניאל קודם כל תודה גדולה על השיתוף

דניאל: איזה כיף

קובי: לא מובן מאליו

דניאל: תודה שהזמנת

קובי: התקופה מאוד מאוד קשה לכולנו, ואני מקווה שיהיו לנו בשורות טובות.

דניאל: אמן. אנחנו עם חזק, ואנחנו פשוט צריכים להיות מאוחדים ומאוחדות, ולזכור את כל הזרעים האלה של האהבה שדיברת עליהם, בסוף זה רק ינצח בעיני.

קובי: מסכים איתך, וחוז' מזה, אני רוצה לאחל לך שתמשיכי להנות מההוראה.

דניאל: תודה.

קובי: לא רואים, אבל הכי אני מקווה ששומעים את החיוך שלך, כל השעה האחרונה, אני יודע, אני רואה עלייך, כמה שאת נהנית. סיפרת גם מהמקצוע, והתלמידים, זה ניכר האהבה שלך למקצוע, אז אני מאחל לך בעיקר, שתמשיכי להנות.

דניאל: תודה רבה, וגם אתה תמשיך לעשות חייך בחינוך, ולשלוח לנו את המורים הכי טובים שיש.

קובי: תודה. "עולים כיתה" כאן סיימנו, אנחנו מחכים לכם בדף הפייסבוק של התוכנית שלנו, שם תוכלו להגיב על הפרק ששמעתם, לשתף בתובנות שלכם, או לשאול שאלות. חפשו תואר שני מוסמך בהוראה, אם טיץ', סמינר הקיבוצים. אני רוצה להודות לד"ר עדי שרעבי ראש התוכנית מוסמך בהוראה, אם טיץ' בסמינר הקיבוצים, לאוהד כץ מהמרכז החדשנות בסמינר הקיבוצים, ולכם על ההאזנה. אני קובי דביר, ואתם מוזמנות ומוזמנים לדרג את הפודקאסט שלנו בחנויות האפליקציות ולסמן עוקב. כך תקבלו התראה על כל פרק חדש שעולה באוויר. נשתמע בפרק הבא.